EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

27. oktoober 2011 *

Kohtuasjas C-559/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpeni (Belgia) 17. novembri 2010. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 29. novembril 2010, menetluses

Deli Ostrich NV

versus

Belgia Kuningriik,

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja esimees K. Schiemann, kohtunikud L. Bay Larsen ja E. Jarašiūnas (ettekandja),

kohtujurist: P. Mengozzi,
kohtusekretär: A. Calot Escobar,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Deli Ostrich NV, esindaja: *advocaat* K. Spagnoli,

– Belgia valitsus, esindajad: M. Jacobs ja J.-C. Halleux,

– Euroopa Komisjon, esindajad: L. Bouyon ja B. Burggraaf,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab seda, kuidas tõlgendada nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 382) I lisas, mida on muudetud

komisjoni 17. oktoobri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1549/2006 (ELT L 301, lk 1), sisalduvat kombineeritud nomenklatuuri (edaspidi „KN"), täpsemalt KN-i alamrubriike 0208 90 40 ja 0208 90 95.

2 Eelotsusetaotlus esitati Deli Ostrich NV (edaspidi „Deli Ostrich") ja Belgia riigi, keda esindab Federale Overheidsdienst Financiën, Douane en Accijnzen (Belgia maksu-, tolli- ja aktsiisiamet), vahelises kohtuvaidluses Austraaliast pärineva külmutatud kaameliliha tariifse klassifitseerimise üle.

Õiguslik raamistik

KN

3 Euroopa Liitu imporditavate kaupade tariifset klassifitseerimist reguleerib KN, mis asub määruse nr 2658/87 I lisas. Põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal kehtinud KN-i versioon kehtestati määrusega nr 1549/2006.

4 Kombineeritud nomenklatuur põhineb kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemil, mille töötas välja Tollikoostöö Nõukogu (nüüd Maailma Tolliorganisatsioon) ja mis kehtestati 14. juunil 1983 Brüsselis sõlmitud rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooniga ning selle 24. juuni 1986. aasta muutmisprotokolliga, mis kiideti Euroopa Majandusühenduse nimel heaks nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsusega 87/369/EMÜ (EÜT L 198, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 288).

5 KN-i esimeses osas on esitatud eelsätted. Selle osa I jao – milles on esitatud üldreeglid – A-osa „[KN-i] klassifitseerimise üldreeglid" sätestab:

„Kaupade [KN-i] klassifitseerimine toimub järgmiste põhimõtete kohaselt.

1. Jaotiste, kaubagruppide ja alamgruppide nimetused on antud suunaval eesmärgil; ametlik klassifitseerimine peab toimuma lähtuvalt rubriikide kirjeldustest ja vastavate jaotiste ja gruppide märkustest ning alljärgnevatest sätetest tingimusel, et need rubriigid või märkused ei näe ette muud.

[…]

6. Kaupade ametlik klassifitseerimine iga rubriigi alamrubriikidesse toimub nende alamrubriikide kirjelduste ja alamrubriikide kohta käivate märkuste põhjal, kasutades eespool toodud reegleid vajalike muudatustega ning arvestades, et omavahel on võrreldavad vaid sama taseme alamrubriigid. Selle reegli kohaldamisel kasutatakse ka vastavaid märkusi jaotiste ja gruppide kohta, kui kontekst ei nõua teisiti."

6 KN-i teises osas klassifitseeritakse kaubad jaotistesse, gruppidesse, rubriikidesse ja alamrubriikidesse.

7 Selle osa I jaotisesse „Elusloomad; loomsed tooted” kuulub grupp 2 pealkirjaga „Liha ja söödav rups”. Selles grupis on rubriik 0208, mis on sõnastatud järgmiselt:

„0208	Muu liha ja söödav rups, värske, jahutatud või külmutatud
[…]	
0208 90	– muud:
0208 90 10	– – kodutuvi
	– – ulukiliha, v.a küüliku ja jänese:
0208 90 20	– – – vuti
0208 90 40	– – – muud
0208 90 55	– – hülge
0208 90 60	– – põhjapõdra
0208 90 70	– – konnakoivad
0208 90 95	– – muud”.

8 Vastavalt määruse nr 2658/87 artikli 9 lõike 1 punkti a teisele taandele ja määruse nr 2658/87 artiklile 10 töötab komisjon välja KN-i selgitavad märkused, mis avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

9 Põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal olid jõus selgitavad märkused, mis avaldati 28. veebruari 2006. aasta Euroopa Liidu Teatajas (C 50, lk 1). Alamrubriiki 0208 90 40 puudutavas osas on need sõnastatud järgmiselt:

„Sellesse alamrubriiki kuulub ka alljärgnevate loomade ja lindude liha ja söödav rups:

1. karvkattega ulukid: kabehirv, metskits e kaber (kabris), mägikits (*Rupicapra rupicapra*), põder, taar, antiloobid, gasellid, karud ja kängurud;

2. jahilinnud: metstuvid, metshaned, metspardid, põldpüüd, faasanid, metskurvitsad, nepid, metsislased, põldtsiitsitajad ja jaanalinnud.

Tavaliselt jahtimise ja laskmise objektiks olevate ulukite ja jahilindude (faasanid, kabehirv, jaanalinnud jne) liha ja söödav rups klassifitseeritakse sellesse alamrubriiki ka siis, kui nad on vangistuses kasvatatud.

Põhjapõdra liha ja söödav rups ei kuulu sellesse alamrubriiki (alamrubriik 0208 90 60). Teatavate põhjapõtrade (nt karibuu) liha ja söödav rups klassifitseeritakse siiski sellesse alamrubriiki, kui esitatakse tõendusmaterjal selle kohta, et kõne all olev liha ja söödav rups on pärit metsikult elanud ja kütitud loomadelt.

Sellesse alamrubriiki ei kuulu ulukküülikute (*Oryctolagus cuniculus*) ja jäneste liha ja söödav rups, mis klassifitseeritakse alamrubriiki 0208 10 90".

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

10 Äriühing DHL Global Forwarding NV (edaspidi „DHL") esitas 22. oktoobril 2007 Kantoor der douane en accijnzen te Antwerpenile (Antwerpeni tolli- ja aktsiisibüroo) deklaratsiooni 660 pappkasti külmutatud, luudeta kaameliliha tükkide tarbimiseks ringlusse lubamiseks. Deli Ostrich oli nimetatud deklaratsioonil märgitud kõnealuse kauba saajana. Kaameliliha oli deklareeritud KN alamrubriiki 0208 90 95 kuuluvana.

11 DHL oli deklaratsioonile lisanud Austraalia pädeva ametiasutuse poolt 10. septembril 2007 väljastatud veterinaarsertifikaadi, millel oli märgitud, et tegemist on metsikult elanud ja kütitud loomadest saadud kaamelilihaga.

12 DHL esitas Deli Ostrichi korraldusel 12. detsembril 2007 teatava osa imporditollimaksu tagasimaksmise taotluse põhjendusega, et kõnealune kaup tulnuks deklareerida KN-i alamrubriiki 0208 90 40 kuuluvana. Kuna nii see taotlus kui ka Deli Ostrichi esitatud vaie lükati tagasi, pöördus Deli Ostrich antud vaidlusega Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpeni (Antwerpeni esimese astme kohus).

13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, et kumbki pooltest ei vaidle vastu sellele, et liha pärineb loomadelt, kelle puhul ei ole tegemist kasvanduse kaamelitega. Deli Ostrich märgib siiski, et tegemist on metsikute loomadega, samas kui Federale

Overheidsdienst Financiën, Douane en Accijnzen leiab, et tariifse klassifitseerimise seisukohalt on asjakohane kriteerium see, kas tegemist on tavaliselt kütitavate loomadega, milleks kaamelid ei ole.

14 Kuna Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen leidis, et tema menetluses oleva vaidluse lahendus sõltub loomseid tooteid käsitlevate KN-i sätete tõlgendamisest, otsustas ta menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Millise deklaratsiooni esitamise ajal, 22. oktoobril 2007 kehtinud imporditollimaksude tariifikoodi alla [tuleb] klassifitseerida niisuguste kaamelite liha, keda vaieldamatult ei ole kasvatatud vangistuses?"

Eelotsuse küsimus

Vastuvõetavus

15 Oma kirjalikes märkustes kahtleb Deli Ostrich eelotsusetaotluse vastuvõetavuses. Tema väitel ei puuduta esitatud küsimus mitte liidu õiguse tõlgendamist, vaid hinnangu andmist põhikohtuasja asjaoludele, mida peab tegema siseriiklik kohus.

16 Selles osas tuleb meenutada, et ELTL artiklis 267 sätestatud menetlus põhineb selgel siseriiklike kohtute ja Euroopa Kohtu ülesannete eristamisel. Üksnes asja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval siseriiklikul kohtul on kohtuasja iseärasusi arvesse võttes õigus hinnata eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks ning Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Kui esitatud küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus järelikult reeglina kohustatud otsuse langetama (vt eelkõige 5. oktoobri 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-290/05 ja C-333/05: Nádasdi ja Németh, EKL 2006, lk I-10115, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

17 Kui Euroopa Kohus on saanud eelotsusetaotluse tariifse klassifitseerimise küsimuses, on tema ülesanne kõnealuste toodete ise klassifitseerimise asemel pigem siseriiklikule kohtule nende kriteeriumide selgitamine, mille kohaldamine võimaldab viimasel need tooted õigesti KN-i klassifitseerida, seda enam, et Euroopa Kohtul ei pruugi olla kogu vajalikku asjakohast teavet (16. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-56/08: Pärlitigu, EKL 2009, lk I-6719, punkt 23, ning 20. mai 2010. aasta otsus kohtuasjas C-370/08: Data I *vs.* O, EKL 2010, lk I-4401, punkt 24).

18 Praegusel juhul ilmneb toimikust, et eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib, et Euroopa Kohus tõlgendaks KN-i ning täpsemalt selgitaks kriteeriume, mis võimaldavad klassifitseerida kauba KN-i rubriigi 0208 mõnesse alamrubriiki, selleks et eelotsusetaotluse esitanud kohus saaks lahendada tema menetluses oleva vaidluse.

19 Järelikult tuleb eelotsusetaotlus lugeda vastuvõetavaks.

Põhiküsimus

20 Oma küsimusega tahab eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas niisuguste kaamelite liha, keda ei ole kasvatatud vangistuses, tuleb klassifitseerida KN-i alamrubriiki 0208 90 40 („muu ulukiliha") või KN-i alamrubriiki 0208 90 95 („muud").

21 Deli Ostrich ja Euroopa Komisjon leiavad, et KN-i peab tõlgendama nii, et vaidlusalune kaameliliha tuleb klassifitseerida KN-i alamrubriiki 0208 90 40, mis hõlmab „muu ulukiliha". Belgia valitsus märgib oma kirjalikes märkustes seevastu, et see liha tuleb klassifitseerida KN-i rubriiki 0208 90 95.

22 Siinkohal tasub meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on õiguskindluse ning lihtsa järelkontrolli tagamiseks vaja, et kaupade tariifse klassifitseerimise otsustavaks kriteeriumiks oleksid üldjuhul kauba objektiivsed tunnused ning omadused selliselt, nagu need on kindlaks määratud KN-i rubriigi ning jaotise või grupi märkuste sõnastuses (vt eelkõige 14. juuli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-196/10: Paderborner Brauerei Haus Cramer, EKL 2011, lk I-6201, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

23 Komisjoni välja töötatud selgitavad märkused KN-i kohta aitavad oluliselt kaasa erinevate tariifirubriikide ulatuse tõlgendamisele, kuid need pole õiguslikult siduvad (29. aprilli 2010. aasta otsus kohtuasjas C-123/09: Roeckl Sporthandschuhe, EKL 2010, lk I-10531, punkt 37, ja 28. oktoobri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-423/09: X, EKL 2010, lk I-10821, punkt 16).

24 Seevastu komisjoni mõne üksuse juhi kirjal, nagu tolli ja kaudsete maksude üldosakonna (XXI peadirektoraat) juhataja 29. aprilli 1997. aasta kirjal, millele Belgia valitsus oma kirjalikes märkustes viitab ning mis saadeti vastuseks Federale Overheidsdienst Financiën, Douane en Accijnzeni küsimusele kaameliliha klassifitseerimise kohta, ei ole sellist tähendust, nagu on nimetatud selgitavatel märkustel.

25 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et kaameliliha ei ole sõnaselgelt mainitud KN-i rubriikide ja alamrubriikide ega selle jaotiste ja gruppide sõnastuses, samuti KN-i alamrubriiki 0208 90 40 puudutavates selgitavates märkustes.

26 Nimetatud selgitav märkus täpsustab, et „[t]avaliselt jahtimise ja laskmise objektiks olevate ulukite ja jahilindude […] liha ja söödav rups klassifitseeritakse sellesse alamrubriiki ka siis, kui nad on vangistuses kasvatatud". Sellest märkusest ei ilmne siiski, et sellesse alamrubriiki võib klassifitseerida üksnes tavaliselt jahitavate loomade liha ja rupsi.

27 Selles osas olgu meenutatud, et Euroopa Kohus märkis oma 12. detsembri 1973. aasta otsuse kohtuasjas 149/73: Witt (EKL 1973, lk 1587) punktis 3 seoses põhjapõdra lihaga, mis võib pärineda nii metsikutelt kui ka koduloomadelt, et tavatähenduses hõlmab mõiste „uluk" niisuguseid loomaliike, kes tavaliselt elavad metsikult ning kelle peale peetakse jahti.

28 Viidatud kohtuotsuse samas punktis juhtis Euroopa Kohus sisuliselt tähelepanu sellele, et toll võib õiguspäraselt nõuda veenvaid tõendeid selle kohta, et niisugustelt loomadelt pärit lihal, mille importija on deklareerinud muud ulukiliha hõlmavasse alamrubriiki kuuluvana, on uluki tunnused, võimaldades niiviisi klassifitseerida liha erinevalt lähtuvalt sellest, kas see pärineb sama liiki loomade metsikutelt või kodustatud isenditelt.

29 Seoses objektiivsete tunnuste ja omadustega, mis võimaldavad kaameliliha klassifitseerida KN-i alamrubriiki 0208 90 40 kui „muu ulukiliha", peitub arvessevõetav kriteerium niisiis küsimuses, kas liha, mille klassifitseerimine on arutluse all, pärineb metsikult elanud ja kütitud loomadelt; seda asjaolu peab kontrollima vaidlust lahendav siseriiklik kohus.

30 Käesoleval juhul ilmneb eelotsusetaotlusest, et põhikohtuasja pooled ei vaidle vastu sellele, et vaidlusalune liha pärineb kaamelitelt, kelle puhul ei ole tegemist kasvanduse kaamelitega. Lisaks on komisjon oma kirjalikes märkustes esitanud faktilisi asjaolusid, mis kinnitavad, et suur osa Austraalia kaamelite populatsioonist on taas metsistunud ning neid tõepoolest kütitakse seal pidevalt eelkõige toiduainete saamise eesmärgil; neist faktidest võib vastavalt asjaoludele järeldada, et vaidlusalune liha pärineb kütitud kaamelitelt.

31 Järelikult tuleb esitatud küsimusele vastata, et KN-i tuleb tõlgendada nii, et kaamelilihа klassifitseeritakse KN-i alamrubriiki 0208 90 40 kui „muu ulukiliha", juhul kui kaamelid, kellelt see liha pärineb, elasid metsikult ja neid kütiti.

Kohtukulud

32 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta I lisas (muudetud komisjoni 17. oktoobri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1549/2006) sisalduvat kombineeritud nomenklatuuri tuleb tõlgendada nii, et kaameliliha klassifitseeritakse alamrubriiki 0208 90 40 kui „muu ulukiliha", juhul kui kaamelid, kellelt see liha pärineb, elasid metsikult ja neid kütiti.

Allkirjad